

Maarten Divendal

Wethouder Onderwijs, Jeugd, Sport,
Beheer en onderhoud openbare ruimte en Milieu

Retouradres Postbus 511, 2003 PB Haarlem

Aan de leden van de commissie Beheer

Datum 8 januari 2007
Ons Kenmerk SB/BOR/2006/27
Contactpersoon J.B.L. Reelfs
Doorkiesnummer 023-511.4909
Onderwerp Schoonheidsgraden

Geachte leden van de commissie,

Graag kom ik middels deze brief terug op de door u, in de vergadering van 30 november jl., gestelde vragen over de toepassing van schoonheidsgraden voor de openbare ruimte.

Nu de gemeente in toenemende mate diensten verzelfstandigt, wordt het steeds belangrijker te beschikken over goede mogelijkheden om het resultaat van de door derden geleverde diensten objectief te kunnen beoordelen en te kunnen toetsen aan de gestelde criteria. Deze vraag is met name actueel waar het gaat om het beoordelen van de schoonheidsgraad van de openbare ruimte.

Daar veel gemeenten met deze opgave worden geconfronteerd zijn er al een aantal jaren monitoringsinstrumenten op de markt. In het bijzonder wil ik hier ingaan op de monitoring van zwerfafval en onkruid.

Zwerfafval

Ten aanzien van deze categorie zijn er meerdere instrumenten op de markt, namelijk:

1. Monitoring op basis van beeldkwaliteit, ontwikkeld door de stichting Nederland Schoon.
2. Monitoring op basis van lokaal vastgestelde beeldkwaliteitsnormen, ontwikkeld door het ingenieursbureau Syncera.
3. De zogenaamde "Amsterdamse methode" op basis van de hoeveelheid zwerfafval per oppervlakte eenheid.

Ad 1)

Bij de uitvoering wordt gebruik gemaakt van een standaard aantal foto's corresponderend met een vooraf bepaalde kwaliteitsnorm. Als bijlage treft u een voorbeeld aan van dit monitoringsysteem voor zwerfafval op basis van beelden.

Het voordeel van de methode is dat gebieden in het hele land wat betreft kwaliteit met elkaar vergeleken kunnen worden. Een nadeel is dat geen rekening gehouden wordt met lokale en/of regionale verschillen in interpretatie van een kwaliteitsbeeld. Ook is de opvatting van bepaalde doelgroepen niet in het instrument op te nemen.

Ad 2)

Om aan dit bezwaar tegemoet te komen is door het ingenieursbureau Syncera een meer lokaal gericht instrument ontwikkeld. Uitgangspunt is een set foto's van de kwaliteit van de openbare ruimte uit het te monitoren gebied. Aan deze beelden wordt door een representatief panel van gebruikers een normering gehangen. De beelden die een zelfde waardering opleveren dienen als referentie bij de monitoring van het gebied. De situatie ter plekke wordt op een gebiedskaart weergegeven middels een kleurcode. Op deze wijze wordt het, door kaarten naast elkaar te leggen, mogelijk de ontwikkeling van een gebied in één oogopslag in de tijd te volgen.

Ad3)

In tegenstelling tot de bovengenoemde methoden, die meer kwalitatief van opzet en uitvoering zijn, richt de Amsterdamse methode zich primair op aantallen en soort vuildelen per oppervlakte-eenheid, om dit gegeven aan een beoordelingsschaal te relateren. Hoewel de methode zeer nauwkeurig een vervuilingsschaal beschrijft, is zij zeer bewerkelijk en daardoor kostbaar in de uitvoering. De methode is ook niet geschikt om de lokale beleving van de openbare ruimte tot uitdrukking te brengen zoals bij de methode van het bureau Syncera.

Onkruid

Ook hier is een kwalitatieve benadering mogelijk naast een aanpak die meer kwantitatief gericht is, namelijk:

1. Monitoring op basis van beeldkwaliteit (Stichting Ned. Schoon).
2. Monitoring op basis van lokaal vastgestelde beeldkwaliteitsnormen (Syncera).
3. Een kwantitatieve aanpak ontwikkeld door het CROW (Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de grond, wegen en Waterbouw).

Ad 1 en 2)

De opzet en uitwerking zijn dezelfde als bij de onder 1 en 2 genoemde instrumenten bij de aanpak van zwerfafval. Ook de voor- en nadelen zijn overeenkomstig.

Ad 3)

Het CROW gaat uit van de door onkruid begroeide voeglengtes in elementverhardingen. Hieraan wordt een normering gekoppeld. De aanpak komt op hoofdlijnen sterk overeen met de Amsterdamse methode voor zwerfafval. De methode kan alleen toegepast worden op verhardingen.

Relatie met budgetten

Het kunnen relateren van een te bereiken schoonheidsgraad, of een verhoging daarvan, aan materiële en financiële consequenties is nog in ontwikkeling. De afdeling Beheer Openbare Ruimte (BOR) is bezig om in het rekenmodel voor het

ten uitvoer brengen van geïntegreerd vegen en onkruidbestrijding deze mogelijkheid in te bouwen. Hierdoor wordt het mogelijk om het wijzigen van een schoonheidsgraad te vertalen naar inzet van materieel, frequenties van reinigen en meer- of minder kosten.

Relatie met de DVO - Spaarnelanden

De dienstverleningsovereenkomst zoals deze er nu ligt geeft voornamelijk een overzicht van de taken en activiteiten die vervuld worden door Spaarnelanden, alsmede de frequenties waarmee werkzaamheden uitgevoerd worden. Het jaar 2007 zal in het teken staan van de uitwerking van de DVO door Spaarnelanden naar kengetallen, prestaties en financieel inzicht per deelproduct. Het inzichtelijk maken van de kosten verbonden aan vegen en onkruidbestrijding heeft hierbij prioriteit en zal naar verwachting gepresenteerd kunnen worden begin 2^e kwartaal 2007. Op dat moment wordt het mogelijk om het door de gemeente als opdrachtgever ontwikkelde integrale plan voor vegen en onkruidbestrijding te vergelijken met de door Spaarnelanden gepresenteerde kosten. Het zal dan duidelijk worden in hoeverre het benodigde budget op basis van een marktconforme aanpak dekkend is, indien het werk door Spaarnelanden binnen de DVO wordt uitgevoerd. Uitgangspunt hierbij is dat het bereiken van het door de gemeente gewenste kwaliteitsbeeld aangaande vegen en onkruidverwijdering realiseerbaar is binnen de huidige DVO.

Voorstel

Op dit moment vindt er al twee maal per jaar een monitoring plaats van onkruid. Het is de bedoeling om in 2007 over te gaan tot het monitoren van de openbare ruimte op zwerfafval. Hierbij gaan de gedachten uit naar een instrument op basis van lokaal vastgestelde beeldkwaliteitsnormen (de tweede methodiek). Aangaande de verdere uitwerking, inclusief de kosten, zal ik u op de hoogte houden.

Met vriendelijke groet,

Maarten Divendal

Overzicht normeringsysteem verhard zwerfafval in stedelijk gebied

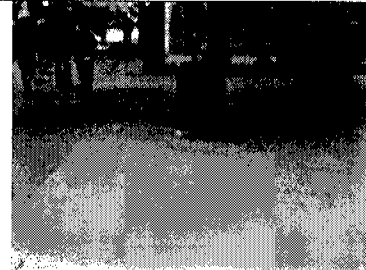
Bron:

- Afrekenen met zwerfafval, Stichting Nederland Schoon en Stichting CROW, april 2003

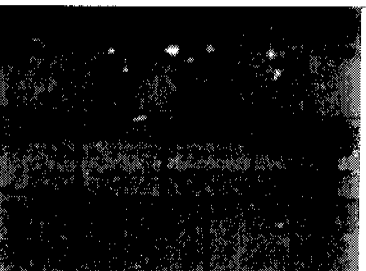
Niveau A+ (zeer schoon)

normeringsysteem grof zwerfafval		- fijn zwerfafval
woonwijk	winkelstraat	
		
0 eenheden grof zwerfafval / 100 m ²		0 - fijn - / 1 m ²

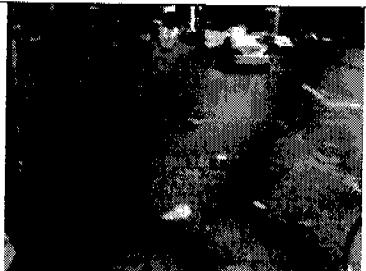
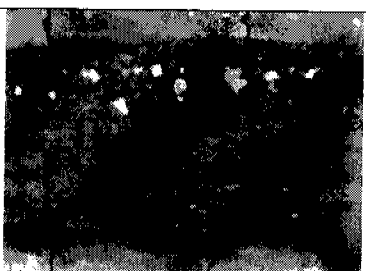
Niveau A (schoon)

normeringsysteem grof zwerfafval		- fijn zwerfafval
woonwijk	winkelstraat	
		
1-3 eenheden grof zwerfafval / 100 m ²		1-3 - fijn - / 1 m ²

Niveau B (matig schoon)

normeringsysteem grof zwerfafval		- fijn zwerfafval
woonwijk	winkelstraat	
		
4-10 eenheden grof zwerfafval / 100 m ²		4-10 - fijn - / 1 m ²

Niveau C (vuil)

normeringsstelsel grof zwerfafval		- fijn zwerfafval
woonwijk	winkelstraat	
		
11-25 eenheden grof zwerfafval / 100 m ²		11-25 - fijn - / 1 m ²

Niveau D (zeer vuil)

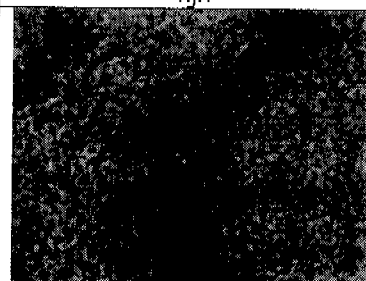
normeringsstelsel grof zwerfafval		- fijn zwerfafval
woonwijk	winkelstraat	
		
> 25 eenheden grof zwerfafval / 100 m ²		> 25 - fijn - / 1 m ²

Overzicht normeringssysteem onverhard zwerfafval in stedelijk gebied

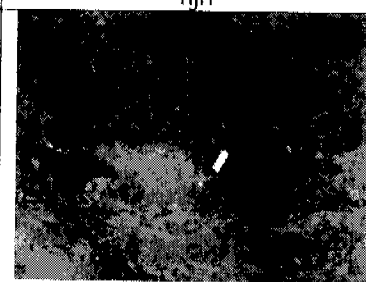
Bron:

- Afrekenen met zwerfafval, Stichting Nederland Schoon en Stichting CROW, april 2003

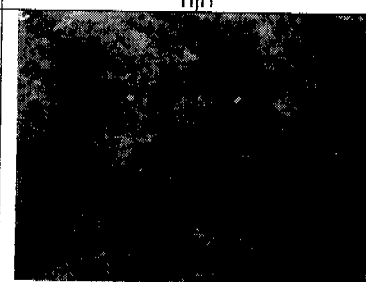
Niveau A+ (zeer schoon)

normeringssysteem onverhard zwerfafval		
grof	fijn	
		
0 eenheden grof zwerfafval / 100 m ²	0 eenheden fijn zwerfafval / 1 m ²	

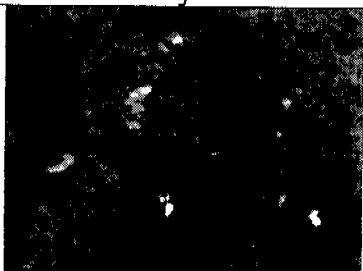
Niveau A (schoon)

normeringssysteem onverhard zwerfafval		
grof	fijn	
		
1-3 eenheden grof zwerfafval / 100 m ²	1-3 eenheden fijn zwerfafval / 1 m ²	

Niveau B (matig schoon)

normeringssysteem onverhard zwerfafval		
grof	fijn	
		
4-10 eenheden grof zwerfafval / 100 m ²	4-10 eenheden fijn zwerfafval / 1 m ²	

Niveau C (vuil)

normeringsysteem onverhard zwerfafval		
grof	fijn	
		
11-25 eenheden grof zwerfafval / 100 m ²	11-25 eenheden fijn zwerfafval / 1 m ²	

Niveau D (zeer vuil)

normeringsysteem onverhard zwerfafval		
grof	fijn	
		
> 25 eenheden grof zwerfafval / 100 m ²	> 25 eenheden fijn zwerfafval / 1 m ²	